

Hillervo Pohjavirta

KASVATUSTIETEIDEN JA YHTEISKUNTATIETEIDEN
MAISTERI JA MUISTIASUMISEN KEHITTÄJÄ

Oma rauha menee kaiken edelle

Käräjätörmän Moni-sukupolvinen Yhteisökyklä -hankkeessa Tampereen Kotipirtillä kehitetään yhteisöllistä asumista kaiken ikäisille, erityisesti muistisairaille. Muistisaira-an asumistoiveet -selvityksen kyse-lyyn osallistui 56 muistisairasta, joista monet myös haastateltiin. Toteutuk- sessa auttoivat Muistiliitto ja Pirkan- maan Muistiyhdistys. Vastaajat olivat pääosin etelä- ja länsisuomalaisia, pa- risuhteessa eläviä eläkeläisiä.

Oma koti ja rauha ovat muistisai- raalle tärkeintä asumisessa. Kodin tulee olla pysyvä, siisti, kodikas ja lämmin. Kodin luovat muistoesineet, ihmiset ja tunnelma. Arki sujuu tutus- sa rytmissä. Välillä vetäydytään omiin oloihin. Muuttaa ei haluta, vaan elää tutussa, osin hankalassakin kodissa. Taloon ei toivota levotonta väkeä, häiritseviä ääniä eikä turhia sääntöjä,

vaan naapuriapua. Moni muistisairas auttaakin naapuriaan.

Toimiva asunto on väljä, selkeä ja ajanmukainen. Järjestyksen takaavat riittävät säilytystilat ja roska-astiat. Kodin laitteet toimivat tutulla tavalla. Tavaraa ei saa olla liikaa. Asunnosta halutaan päästä apuvälineenkin kans- sa yhteisiin tiloihin harrastamaan ja seurustelemaan. Digiasioihin kaiva- taan ohjausta.

Toiveiden piha on tasainen, valaistu ja hiekoitettu. Se on talvellakin kiin- nostava. Pihassa on erilaisia istutuk- sia, penkkejä, grillipaikka, ruokailuti- laa ja kuntoiluvälineitä. Pieni aidattu pihan osa palvelee helposti eksyviä. Kulkuyhteydet, palvelut ja kävelyreitit ovat lähellä. Aina tietää, missä on ja minne päin lähtee. Apua saa tarvites- saan.

Halutaan saunoa, syödä ja kahvi- tella yhdessä, liikkua ulkona ja naut- tia musiikista. Parasta on perheen,

ystävien, lasten ja lemmikkien seura. Koukuttajia ovat ristikot, korttipelit ja tv-ohjelmat. Naisia kiinnostavat taide ja keskustelut, miehiä muistoesineet ja paikkojen korjailu. Itäsuomalaismie- hiä viehättävät sauna ja tietokoneet. Työkäisiä kiinnostaa kaikki, etenkin musiikki. Iäkkäät palveluasujat toivo- vat muistelua, hyvää ruokaa ja yhteis- henkeä. Iloa tuovat metsäretket, auto- ajelut, nurmikonleikkuu, müsisointi ja lukeminen, mutta myös mielikuvi- tus, huumori, kiitollisuus ja hengellinen vakaumus.

Tuttu tapa asua auttaa muista- maan kuka on. Uutuudet kiinnostavat vain harvoja, mutta yksinasujat ovat ryhmä, joka vertailee palvelutalojen tarjontaa. He toivovat sellaistaakin te- kemistä, jonka lopputulos on yllättävä, kantaaottava, jopa radikaali. 📌